

Posudek na bakalářskou práci Martina Šályho VYUŽITÍ PSYCHOANALYTICKÝCH MODELŮ PRO VÝKLAD NOVOZÁKONNÍCH TEXTŮ

Formální stránka

Po formální stránce má práce jasnou strukturu a jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují, i když je autor z pro mne neznámého důvodu nečísluje. V úvodu autor přehledně čtenáře do práce uvádí a v závěru zároveň vyváženě hodnotí své výsledky. Práce je téměř bez pravopisných chyb, se všemi formálními náležitostmi ohledně citací a literatury.

Obsahová stránka

Autor se výborným způsobem snaží umožnit četbu čtenáři nepoučenému jak v psychoanalýze tak v jejím použití pro interpretaci novozákonních textů, přičemž nezakrývá problémy, které to s sebou může nést. Nedělá si nárok na naprostou správnost tohoto postupu, zároveň však ukazuje nové možnosti, jak může novozákonní text k dnešnímu čtenáři hovořit. Problém s přijetím této metody autor podle mého názoru velice případně přirovnává k možné nedůvěře, kterou by mohl mít moderní čtenář k alegorické metodě výkladu Písma u církevních otců.

Nespornou předností práce je zajisté – alespoň z mého pohledu jakožto nepoučeného laika – velice fundované, přehledné a logicky jasné představení psychoanalýzy a jejích modelů. Je vidět, že autor je zde skutečně „doma“.

Z biblického hlediska je pro mne zajímavý hermeneutický klíč, pomocí kterého se autor snaží obě pole přístupu k člověku – tedy psychoanalýzu a Bibli – k sobě přiblížit, stejně jako pojednání o tom, zda je chybějící zkušenost (pro tento obor tak podstatná) s psychoanalýzou při výkladu nepřekonatelnou obtíž. Nakonec, poté co se autor s přehledem vypořádal se všemi možnými námitkami vůči tomuto jeho způsobu výkladu novozákonních textů vymezením všech jeho limitů, se pouští do analýzy, jak určité psychoanalytické modely použít pro výklad.

Pojednání o „Příbězích spásy“ je skutečně obsažné, takže jsem jakožto čtenář nakonec už musel „počítat, kolik stránek mi ještě schází přečíst“. Jako biblista zde vidím určitou nevyváženost, kdy se zpravidla na výklad jednoho mimo kontext uvedeného novozákonního verše aplikuje poměrně složitý psychoanalytický model. Vyjevuje se zde velká erudice autora v oblasti psychoanalýzy, kterou se pokouší uplatnit v biblistice. Z mého pohledu jako biblisty je tato snaha velmi sympatická, a to i přes to, že se autor dopouští určitých zjednodušení nebo nepřesností (je např. rozdíl mezi „vírou“ a „důvěrou“ na str. 32-34?). Zajímá by mne rovněž proces, jak vlastně práce vznikala: zda autor měl v hlavě nejprve nějaký psychoanalytický model a posléze hledal v Novém zákoně vhodný text, na kterém by se tento model dal uplatnit, nebo zda tomu bylo opačně: autor nejprve našel text a pak k němu hledal vhodný interpretační model.

Biblista má snahu se tomuto způsobu interpretace samozřejmě bránit, protože tento způsob přístupu k textu do jisté míry popírá „fungování“ biblického textu způsobem, který je biblista zvyklý nahlížet. Zde se samozřejmě střetávají dvě pojetí, jak o tom ale dostatečně jasně autor napsal před tím, než se svými příběhy spásy začal zabývat.

Hodnocení

Práce je velmi dobře napsaná, myslím, že autor dobře prezentuje jak psychoanalýzu tak to, co si vytkl jako cíl – tedy použít psychoanalytické modely pro interpretaci některých novozákonních textů. Přehledně a jasně ukazuje, jaké problémy to s sebou nese i jaké možnosti tento způsob interpretace poskytuje. Navrhuji ohodnotit jeho práci jako **výtečnou**.

V Praze, 15.4. 2009

Ladislav Heryán

